

Банки отказват да плащат

при кражба

Трябват спешни промени в закона, казва шефът на помирителната комисия Димитър Ананиев

ГАНЕТА САГОВА

Банки масово отказват да изплащат суми, откраднати чрез компютърна измама, а законът не урежда ясно този въпрос. Това обясни за "24 часа" председателят на помирителната платежна комисия Димитър Ананиев.

Комисията бе създадена да решава спорове между клиенти и банки, за да не се стига до съд.

Димитър Ананиев сподели, че е написал писмо до управителя на БНБ Иван Искров, с което го уведомява за "безобразията" на ня-

кои банки. Към него приложил и проект за изменение на Закона за паричните преводи, които бе приет през 2004 г.

Според Ананиев клиентите, които изгарят заради електронни кражби, също имат вина. Тя е, че са подписали с банката договор, с който тя не носи никаква отговорност.

"Така е - договорите са пълни със задължения за клиента, а за банката - такива почти липсват", обясни известният банков юрист Янчо Трончев. Той обаче смята, че

КЛИЕНТЪТ НИЩО НЕ МОЖЕ ДА НАПРАВИ, ЗА ДА ПОДОБРИ ДОГОВОРА СИ,

дори и да е осведомен за рисковете.

Причината е, че клаузите са част от общите условия на банките, които се гласуват от ръководството. Ето защо банковият чиновник няма право да ги променя. Единственото, което човек може да стори, е да не подпише договора.

"24 часа" разполага с един такъв контракт. Ето какво пише в него:

БАНКАТА не носи отговорност за евентуални вреди, причинени от ползването на услугата, в случай че банката добросъвестно е изпълнила нареждане за из-

Шефът на помирителната платежна комисия Димитър Ананиев настоява за спешни законови промени, които да защитят банковите клиенти срещу кражби. СНИМКА: "24 ЧАСА"

В България човек може само да си скубе косите, ако му изчезнат пари от сметките заради хакер. Повечето банки отказват да възстановят откраднатото, ако преводите са с редовна парола, потребителско име и сертификат. СНИМКА: ИНТЕРНЕТ

вършване на операция преди получаване на уведомление за използване по неправилен начин на паролата и сертификата за достъп.

А също и това: **Клиентът няма право да оспорва редовността и последиците от изпълнението на платежни нареждания, искания и заявки, получени в банката с валиден сертификат.**

Ако клиентът тръгне да съди банката, шансът да успее е минимален,

смята Трончев. Това би могло да стане само ако се докаже, че банката не е блокирала парите, след като клиентът я е уведомил, че има недобросъвестно теглене. Или ако в кражбата е замесен служител на трезора.

В същото време обаче в Закона за паричните преводи, чл. 33, ал. 1, пише - обяснява Трончев, - че ако

платежен инструмент за отдалечен достъп е употребен неправомерно и тази неправомерна употреба не е била причинена от действие или бездействие на оправомощения държател, то преди момента на уведомление държателът понася вреди до размера посочен в договора, като той **не може да надхвърля 300 лв.**

Никъде в банковите договори обаче не е упомената тази отговорност! И тъй като крадците пробиват защитата на компютъра на клиента, а не на банката, юристите прехвърлят вината върху него. "Ако клиентът не може да пази чистотата на компютъра си, банката няма вина за това" е най-честият лайтмотив.

Истината обаче е посредата, обясняват компютърни спецов. Според тях

именно банките са тези, които е трябвало да предпазят клиента от пробив.

Как точно - става ясно от препоръка на ГДБОП до трезорите. Според специалните най-важното решение, което банките трябва да предложат на клиентите, е **въвеждане на хардуерна защита на банковите сертификати**

Ако трезорите имаха сертификати на чип карти, а не на програми, хакерите никога нямаше да могат да им откраднат парите от сметките. (Защо - виж на 15-а стр.)

Другите предложения са за въвеждане на схеми за многофакторна идентификация и еднократни пароли, контрол на сметки, по които има еднократни преводи, изпращане на SMS за трансакции от сметката на клиента и др.

Варненският бизнесмен Александър Александров изгоря с 20 хил. лв., които се изпариха от сметката му от българска банка. На 28 юни тази година той установява, че по една от сметките му има едва 33 лв.

Отива в най-близкия клон и подава жалба. Така научава, че 2 дни по-рано е "превел" 7630 лв. на Красимир Стефанов Райнов, клиент на друга банка. След 24 ч по друга сметка на същия получател е "изпратил" още 3610 лв. Последният превод от 4360 лв. е направен час преди Александров да забеле-

20 хил. лв. се „изпариха“ от сметката на варненец*

Засичат получателите на парите, но не му ги връщат

лежи липсата и да подаде жалба.

На 27 юни измамниците атакуват и друга сметка на Александров и дърпат от нея още 2125 лв. Те пак са преведени по електронен път на Красимир Райнов.

РОСИЦА ПЕНКОВА

След разговор с представител на столичния клон на банката, от която са преведени парите, обявяват, че Красимир Райнов е открит в Димитровград и с помощта на

антимафиотите е приканен да върне парите доброволно.

Жертвата получила и уверение по телефона, че последният превод в размер на 4360 лв. е блокиран от втора-

та банка и тече процедура по връщане на парите по моя сметка.

Но на 19 юли получава отговор, че сумата - близо 20 хил. лв., няма да бъде възстановена, тъй като няма основание за това. Месец след измамата Александров получава от банката IP адресите на компютрите, от които са наредени преводите.

От официално писмо на интернет доставчика на Александров става ясно, че тези адреси не отговарят на нито един от неговите. Иначе казано, парите не са изпратени

на Райнов от офиса на Александров.

В официална позиция на банката по случая се казва, че се вземат мерки за сигурността на системата, но клиентът следва да положи усилия да защити компютъра си. Банката не носи отговорност за евентуални неблагоприятни последици, настъпили в резултат на узнаването на други лица на средствата

За идентификация на клиента

Самата банка, за да гарантира максимална степен на защита за потребителите започва подмяна на сертификатите, съхранявани на компютъра на потребителя с прехвърлянето им на чип карта.

"24 часа" не посочва имената на банките, за да не създаде излишни проблеми с клиентите им.

Вярното решение

Жилищен кредит

от Societe Generale Експресбанк

- лихва от **6,25%***
- без скрити такси
- без такса за предсрочно погасяване**

*Годишен лихвен процент за кредити в евро със срок до 10 г., ако отговаряте на изискванията.

**Важи при предсрочно погасяване със собствени средства за кредити, отпуснати до 28.12.2007 г. Максимален период на кредитиране 25 години.

При одобрен жилищен кредит за сума от 30 000 евро и срок 120 месеца, годишният процент на разходите е 7,56%.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ